

Tema: Mobning

Titel: Vara vänner, 8 x 9 min

Fag: Dansk, svensk som nabosprog

Elevens alsidige udvikling

Målgruppe: 2.-3. klasse

Vejledning til læreren

Vara vänner - være venner

Svensk tv-serie i 8 episoder, hver episoder varer 9 min. Titlerne på episoderne er:

1. Ida är utfrys - Ida er udstødt
2. Elliot är ny i klassen - Elliot er ny i klassen
3. Maria har det jobbigt hemma - Maria har det svært hjemme
4. Varför är Ville så bråkig? - Hvorfor støjer Ville så meget?
5. Emanuel sviker sin kompis - Emanuel svigter sin ven
6. Benny är en mobbare - Benny er en mobber
7. Får Gabriel vara prinsessa? - Kan Gabriel være prinsesse?
8. Bella säger ifrån - Bella siger fra

SVT2 2010, svensk sprog

Mobning er desværre et konstant aktuelt tema i skolen, men med udgangspunkt i disse fortællinger kan eleverne styrke deres empatiske evner og indlevelse i andres situationer. Samtidig kan undervisningen i nabosproget svensk integreres i det faglige forløb.

Alle billeder i denne vejledning er fra tv-serien.

Fælles Mål

Den enkelte elevs alsidige udvikling:

- Skolen skal sikre god trivsel og et godt undervisningsmiljø for eleverne

Dansk, nabosproget svensk:

- forstå enkle norske og svenske tekster og andre udtryksformer

Tema: Mobning

Fag: Dansk, svensk som nabosprog

Målgruppe: 2.-3. klasse

Titel: Vara vänner, 8 x 9 min

Elevens alsidige udvikling

Vejledning til læreren

Seriens indhold:

"Vara vänner" er otte svenske tv-historier om mobning til indskolingen/mellemtrinnet. Hvordan siger man fra, når nogle er dumme? Kan man være en dårlig kammerat uden selv at være klar over det? Hvorfor er vi bange for mennesker, der er anderledes? Hvorfor er der så få, der griber ind og gør noget, når nogle bliver mobbet? Og frem for alt: Hvad kan du gøre for at turde stå ved dig for sig selv eller for at hjælpe en ven? Indholdet omfatter blandt andet: At være ny i klassen, at være anderledes end sine venner og følelsen af altid at stå udenfor. I disse historier møder vi både ofre og gerningsmænd, samt medløbere, der "kun" ser på. Historierne synes først at have en ulykkelig afslutning - men lige når man tror, at filmen er forbi, rulleteksterne er startet, stopper alting! I stedet får figurerne spørgsmålet om, hvorvidt de kunne have handlet anderledes. De får mulighed for at give historien en bedre slutning. Filmen spoles tilbage og nu spilles situationen, så alle efterlades med en mere fair løsning, lidt bedre til mode. I klassen kan filmen i første omgang stoppes ved den ulykkelige slutning og man kan så diskutere forskellige mulige slutninger. Derefter fortsætter man med at se, hvordan filmen rent faktisk ender. Denne gang med en bedre slutning.

De enkelte episoder er selvstændige fortællinger og det er ikke nødvendigt at se dem samlet eller i den viste rækkefølge.

Formålet med serien er:

- At forebygge mobning
- At afhjælpe igangværende mobning
- At modvirke fremtidig mobning
- At hjælpe eleverne med at skabe en større forståelse for hvad mobning er, hvordan det fungerer og hvad man kan gøre ved det
- At støtte eleverne i at sætte deres egne grænser for, hvornår de føler sig krænkede
- At støtte arbejdet mod diskriminering og anden nedværdigende behandling af eleverne

Fra redaktørerne af udsendelserne:

I hver episodemøder vi et barn, som har et problem, der først får en rigtig dårlig løsning og filmen får en dårlig slutning. Der er sørgelig musik og alt er "jættehemske". Så stopper fortællingen og rulleteksterne starter.

Fx: "Ida bestemte sig for at blive inde på skolens toilet for altid og græde til hun kunne flyde væk på et hav af sine egne salte tårer. Så levede Ida ulykkeligt og ensomt inde på toilettet alle sine dage. Snip, snap, snude, så er fortællingen om Ida ude."

Det kan man anvende i klasseværelset, netop når dette siges sættes filmen på pause. Derefter diskuterer eleverne, hvordan kunne man have gjort det anderledes, hvem gjorde nogle fejl, kunne de have handlet anderledes? Hvem opførte sig forkert? Hvordan kunne det være gået og hvordan ville historien så være endt? Når man har talt i et stykke tid, trykker man på play og ser den "rigtige" slutning på historien.

Tema: Mobning

Fag: Dansk, svensk som nabosprog

Målgruppe: 2.-3. klasse

Titel: Vara vänner, 8 x 9 min

Elevens alsidige udvikling

Vejledning til læreren

Det som gør udsendelserne unikke er, at man oftest vælger at fokusere på ofrene. Men her møder vi også mobberen og medløberne, de som ser på og som vælger ikke at gøre noget overhovedet.

Desuden arbejdes der med kendt pædagogik som rollespil og teater, altså at man kan se forskellige løsninger på samme historie.

Vi vil vække en vis form for empati hos børnene og forståelse for, at der findes forskellige perspektiver på en historie. Vi vil indgyde lidt mod i barnet til at turde stå op og være sig selv.

Det er dramatiserede historier, men ud fra realistiske begivenheder. Lærerne har en forholdsvis stor rolle i historierne for at tage en stor del af ansvaret fra eleverne. Børnene skal ikke føle, at det kun er op til dem at ændre en situation eller at stoppe en mobber. Det er lige så modigt af en elev at fortælle det til en lærer som selv at stoppe en mobbe-situation. Det er lærernes ansvar at få løst situationen.

Kilde: <http://urplay.se/155624>

(Oversat af konsulent Mette Schousboe)

Ideer til undervisningen

Overordnede didaktiske spørgsmål, der kan anvendes til alle otte udsendelser:

Forstod I hvad udsendelsen handlede om? Forstod I det svenske sprog?

Tal med klassen om de svenske ord og udtryk, der blev brugt. Oversæt eventuel en del af den svenske tale, så alle i klassen har forstået, hvad afsnittet handlede om.

Tal derefter om, hvad programmet drejede sig om? Hvad var "mobbe-temaet"?

Lad eventuelt først eleverne tale sammen i små grupper om temaet og tal derefter fælles i klassen.

- Hvorfor gør han/hun som han/hun gør?
- Kan de indblandede personer handle anderledes for at personen skal få det bedre?
- Tror I, at dette kan ske på jeres skole?
- Hvad skal vi så gøre?
- Hvad er lærerens opgave?
- Hvad er elevernes opgave?
- Hvad skal klassekammeraterne gøre?
- Hvordan er man en god ven?
- Skal man altid være en god ven?
- Hvordan og til hvem skal man fortælle, hvis man ser en ven, som har det dårligt?

Efter at klassen har set slutningen på programmet:

- Endte det som I troede, det ville gøre?

Tema: Mobning

Titel: Vara venner, 8 x 9 min

Fag: Dansk, svensk som nabosprog

Elevens alsidige udvikling

Målgruppe: 2.-3. klasse

Vejledning til læreren

De enkelte episoder

1: Ida är utfryst

Ida är åtta år och går i tvåan. Varje dag när hon går till skolan har hon ont i magen. Det är för att Agnes och Marissa aldrig låter henne vara med. De tisslar och tasslar bakom hennes rygg och suckar när hon frågar vad de gör. Just idag får Ida veta att Agnes ska ha disco på lördag. Alla i klassen är bjudna, alla utom Ida.

Ida er udstødt

Ida er otte år og går i anden klasse. Hver dag, når hun går til skole har hun ondt i maven, fordi Agnes og Marissa ikke vil være sammen med hende. De hvisker og tisker bag hendes ryg og sukker højlydt, når hun spørger, hvad de laver. Netop i dag får Ida at vide, at Agnes skal holde disco-fest på lørdag. Alle i klassen er inviteret, alle undtagen Ida.

Tal om:

- Hvordan vil du gøre, hvis du inviterer til festen?
- Hvordan gør du, hvis du er inviteret til en fest, som ikke alle fra klassen er inviteret med til?
- Hvorfor tør Ida ikke fortælle nogen, at Agnes og Marissa ikke vil have hende med i legen?
- Hvem ville du sige det til, hvis du var ked af det?

Tema: Mobning

Titel: Vara venner, 8 x 9 min

Fag: Dansk, svensk som nabosprog

Elevens alsidige udvikling

Målgruppe: 2.-3. klasse

Vejledning til læreren

2. Elliot är ny i klassen

Elliot är nio år och har just flyttat. Han tycker att det ska bli spännande att börja i en ny klass, men blir genast besviken. Ingen pratar med honom. När fröken berättar att de ska ha roliga timmen på fredag blir Elliot glad. Då vill han dansa, för det är det bästa han vet. Men hela dagen går utan att Elliot får några nya kompisar. Plötsligt känns det omöjligt att uppträda på roliga timmen.

Elliot er ny i klassen

Elliot er ni år gammel og er netop flyttet. Han tror, at det bliver spændende at starte i en ny klasse, men han bliver straks skuffet. Ingen taler til ham. Da læreren fortæller, at de skal have en sjov klassens time på fredag, bliver Elliot glad. Så vil han danse, for det er det bedste, han ved. Men hele dagen går, uden at Elliot får nogle nye venner. Pludselig føles det umuligt at optræde med dans i klassens time.

Tal om:

- Hvordan føles det at være ny i en klasse?
- Hvad kunne de have gjort for at få Elliot til at føle sig mere velkommen?
- Hvad ville du have gjort?

Tema: Mobning

Titel: Vara vänner, 8 x 9 min

Fag: Dansk, svensk som nabosprog

Elevens alsidige udvikling

Målgruppe: 2.-3. klasse

Vejledning til læreren

3. Maria har det jobbigt hemma

Maria kallas ibland för Skit-Maria av sina klasskompisar. De säger att hon luktar, att hon har smutsigt hår. Hemma hos Maria är det stökigt. Det är för att Marias mamma är sjuk och inte orkar göra så mycket. Aldrig gör de något kul tillsammans. Men det säger inte Maria i skolan. En dag bestämmer hon sig för att berätta något helt annat istället.

Maria har det svært hjemme

Maria kaldes undertiden for Skidt-Maria af sine klassekammerater. De siger at hun lugter, at hun har beskidt hår. Hjemme hos Maria, er det rodet. Det er fordi Marias mor er syg og ikke orker at gøre så meget. Aldrig gør de noget sjovt sammen. Men det siger Maria ikke henne i skolen. En dag beslutter hun sig for at fortælle noget helt andet i stedet.

Tal om:

- Hvorfor vælger Maria at lyve om, hvad hun har lavet i weekenden?
- Hvad skal man gøre, hvis man tror at nogen i klassen har det dårligt hjemme?
- Hvorfor vil Maria ikke fortælle nogen, at hun har det svært hjemme?
- Hvem ville du fortælle det til, hvis du havde det svært hjemme?

Tema: Mobning

Titel: Vara venner, 8 x 9 min

Fag: Dansk, svensk som nabosprog

Elevens alsidige udvikling

Målgruppe: 2.-3. klasse

Vejledning til læreren

4. Varför är Ville så bråkig?

Ville får aldrig vara med och leka. Alla säger att han stör och förstör. De kallar honom "Ville sprattelgubbe", bara för att han har svårt att sitta stilla. Just idag tycker Ville att det enda som är roligt är att bygga parkeringshus. Men det får han inte för de andra barnen. Om Ville ska kunna vara med och leka måste han ha hjälp av någon vuxen.

Hvorfor støjer Ville så meget?

Ville må aldrig være med til at lege. Alle siger, at han forstyrrer og ødelægger. De kalder ham "Ville sprællemænd," bare fordi han har svært ved at sidde stille. Netop i dag synes Ville, at det eneste, der er morsomt, er at bygge et parkeringshus. Men det må han ikke for de andre børn. Hvis Ville skal kunne lege med de andre, må han have hjælp af de voksne.

Tal om:

- Hvordan tror du det føles for Ville, at han ikke må være med?
- Hvad skal man gøre, hvis nogen i klassen er svære at lege med?
- Hvad kan man gøre, så alle kan være med i legen på deres egen måde?

Tema: Mobning

Titel: Vara venner, 8 x 9 min

Fag: Dansk, svensk som nabosprog

Elevens alsidige udvikling

Målgruppe: 2.-3. klasse

Vejledning til læreren

5. Emanuel sviker sin kompis

Emanuel och Elvira är kompisar, men bara hemma. I skolan umgås de inte. Emanuel vill inte det eftersom han är rädd för att blir retad om han leker med en tjej. Elvira förstår inte hur han kan vara så snäll hemma, men så konstig i skolan. En dag råkar Elvira höra hur Emanuel skämtar med de andra killarna om hennes mamma.

Emanuel svigter sin ven

Emanuel og Elvira er venner, men kun derhjemme. I skolen omgås de ikke. Emanuel vil ikke, fordi han er bange for at blive drillet, hvis han leger med en pige. Elvira forstår ikke, hvordan han kan være så sød derhjemme, men så underlig i skolen. En dag kommer Elvira til at høre, hvordan Emanuel laver sjov med de andre drenge om hendes mor.

Tal om:

- Hvorfor synes nogle, at der er mærkeligt at drenge og piger leger sammen?
- Hvad ville du have gjort, hvis du var Elvira?
- Hvordan føles det, når nogle kun vil være venner derhjemme og ikke i skolen?

Tema: Mobning

Titel: Vara venner, 8 x 9 min

Fag: Dansk, svensk som nabosprog

Elevens alsidige udvikling

Målgruppe: 2.-3. klasse

Vejledning til læreren

6. Benny är en mobbare

Benny är alltid arg i skolan. Han retas, slåss och förstör. Klasskompisarna tycker att han är jobbig, och fröken bara skäller. Men hemma är Benny ledsen. Där får han ofta skäll av sin pappa. Det är som om pappa inte tycker att Benny gör något rätt. Benny känner sig alltid värdelös och inuti honom växer en glödande klump av ilska.

Benny er en mobber

Benny er altid vred i skolen. Han driller, slå og forstyrrer. Klassekammerater synes, at han er irriterende, og læreren skælder ud. Men hjemme er Benny ked af det. Der får han ofte skældud af sin far. Det er som om far ikke synes, at Benny gør noget rigtigt. Benny føler sig altid værdiløs og inden i ham vokser en glødende klump af vrede.

Tal om:

- Hvorfor er Benny så vred?
- Hvad sker der inde i en, hvis man aldrig får at vide, at man gør noget godt?
- Hvad skal man gøre i skolen, hvis nogen ofte er vred og gal på klassekammeraterne?

Tema: Mobning

Titel: Vara venner, 8 x 9 min

Fag: Dansk, svensk som nabosprog

Elevens alsidige udvikling

Målgruppe: 2.-3. klasse

Vejledning til læreren

7. Får Gabriel vara prinsessa?

Gabriel tycker om färgglada kläder, teater och musik. Det är det ingen av de andra killarna i klassen som gör. När klassen ska spela upp sin sagopjäsa vill Gabriel vara prinsessa. Men det tycker ingen annan att han kan vara. Hela klassen gapskrattar och fröken säger att det bara är flickor som kan vara prinsessor. Gabriel förstår inte varför det finns regler för hur tjejer och killar ska vara.

Kan Gabriel være prinsesse?

Gabriel kan godt lide farverigt tøj, teater og musik. Det er der ingen af de andre drenge i klassen der kan. Da klassen skal spille eventyrteater, vil Gabriel gerne være prinsesse. Men det synes ingen af de andre, at han kan være. Hele klassen skrurgriner og læreren siger, at det kun er piger, der kan være prinsesser. Gabriel forstår ikke, hvorfor der er regler for, hvordan drenge og piger skal være.

Tal om:

- Hvorfor griner klassekammeraterne, da Gabriel siger, at han gerne vil være prinsesse?
- Hvorfor bliver man nogen gange drillet, hvis man vil gøre noget, som ikke alle andre gør?
- Findes der regler for hvordan drenge og piger skal være? Hvorfor er det sådan?

Tema: Mobning

Titel: Vara venner, 8 x 9 min

Fag: Dansk, svensk som nabosprog

Elevens alsidige udvikling

Målgruppe: 2.-3. klasse

Vejledning til læreren

8. Bella säger ifrån

Snälla Bella säger aldrig ifrån och hamnar aldrig i bråk. Men hon mår dåligt när hennes kompis Wilma retar Oscar i klassen för hans röda hår. Wilma kallar Oscar för "Rödluvan" och säger att det bara är på skoj, men Bella ser att Oscar inte tycker att det är roligt. När klassen har julpysse går Wilmas skämt för långt.

Bella siger fra

Søde Bella siger aldrig fra og deltager aldrig i slagsmål. Men hun har det dårligt, da hendes veninde Wilma driller Oscar i klassen med hans røde hår. Wilma kalder Oscar for "Rødhætte", og siger, at det bare er for sjov, men Bella kan se, at Oscar ikke synes det er morsomt. Da klassen har juleklip går Wilmas spøg for vidt.

Tal om:

- Hvorfor tør Bella først ikke sige fra?
- Hvad skal man gøre for at turde støtte nogen, der bliver drillet?
- Er det i orden, at Wilma siger, at det er for sjov, at hun kalder Oscar for "Rødhætte"?
- Hvornår er en spøg ikke morsom længere?

Tema: Mobning

Titel: Vara vänner, 8 x 9 min

Fag: Dansk, svensk som nabosprog

Elevens alsidige udvikling

Målgruppe: 2.-3. klasse

Vejledning til læreren

Supplerende Materialer

Tv-udsendelser fra CFU til indskoling om mobning:

37.31 Sammen mod mobning

DR2, 2008. Dansk tale. 30 min.

Er det mobning, når en dreng bliver hånet for at brænde en målchance i en fodboldkamp? Er det ok, at pigerne i en klasse aldrig vil have en klassekammerat med, når de holder videoaften? Og er det at sladre, når en pige fortæller læreren, at der foregår mobning i klassen? I seks små film stilles der skarpt på situationer og dilemmaer, som de fleste skoleelever kender. Jeppe Vig Find er vært på programmet, der skal få skoleelever til at forstå, hvad mobning er, og hvordan de kan undgå mobning i deres egen hverdag.

Målgruppe: Klassetrin: 3, Melletrin.

37.362 Nye kammerater i klassen

(Fjernsyn for dig); (Klassen 2)

DR1, 2005. Dansk tale. 10 min.

Cecilie skal være turkammerat med Amin. Det har hun ikke lyst til, for hun kan ikke lide ham. De andre børn i klassen taler om, hvad mobning er og hvor vigtigt det er at have gode venner

Målgruppe: Klassetrin: 0, 1.

Links om mobning:

<http://www.emu.dk/gsk/fag/sun/mobning/>

http://www.emu.dk/elever0-3/humfag/hemmelige_dal/index.html

<http://www.dr.dk/Undervisning/mobning/forside.htm>

<http://www.mobstop.dk>

<http://www.sammenmodmobning.dk>